

Vergaderjaar 2011–2012

30 196

Duurzame ontwikkeling en beleid

Nr. 172

VERSLAG VAN EEN INTERPARLEMENTAIRE CONFERENTIE

Vastgesteld op 11 april 2012

Op woensdag 21 maart vond in Brussel een interparlementaire conferentie plaats over de VN-duurzaamheidsconferentie Rio+20. Namens de vaste Kamercommissie voor Infrastructuur en Milieu van de Tweede Kamer nam het lid Van der Werf (CDA) deel. De interparlementaire conferentie had de vorm van een gemeenschappelijke vergadering tussen vertegenwoordigers van (milieucommissies van) nationale parlementen uit 20 lidstaten en de milieucommissie van het Europees Parlement. Er werd gedebatteerd over de EU inzet op de twee hoofdonderwerpen van de VN-duurzaamheidsconferentie Rio+20 in juni 2012: 1. het institutionele kader voor mondiale duurzame ontwikkeling en 2. de groene economie.

Institutionele kader voor mondiale duurzame ontwikkeling

De voorzitter van de milieucommissie van het Deense parlement, Loklindt, verzorgde een introductie. Volgens haar is versterking van het institutionele kader nodig om duurzame ontwikkeling steviger te verankeren in het mondiale bestuur. De verschillende VN instellingen die zich bezig houden met duurzame ontwikkeling moeten een krachtigere stem krijgen binnen de VN organisatie en richting de VN lidstaten. Ook moet de coherentie tussen de sociale, economische en milieu aspecten van duurzame ontwikkeling worden vergroot. Concreet gaat het bij het versterken van het institutionele kader om:

- het omvormen van de Commissie voor Duurzame Ontwikkeling (CSD) tot een volwaardige VN Raad voor Duurzame Ontwikkeling, die bijv. resoluties kan aannemen (zoals de VN Veiligheidsraad); een alternatief kan zijn om de rol van de economische en sociale raad van de VN, ECOSOC, op het terrein van duurzame ontwikkeling te versterken;
- het versterken van de positie van het VN Milieuprogramma (UNEP), door hiervan een volwaardig VN agentschap te maken (zoals bijv. de WHO), met o.a. structurele financiering en een krachtigere positie t.o.v. andere VN organisaties tot gevolg.

Uit de vele interventies van de delegaties van nationale parlementen bleek brede steun voor bovenstaande EU inzet. Naast bovenstaande elementen werd ook het belang van een versterkte coördinatie tussen de vele VN-milieuverdragen genoemd.

Een aantal delegaties en vertegenwoordigers van het Europees Parlement benadrukten dat daarnaast de internationale geschillenbeslechting op milieu-gebied versterkt moet worden, omdat de huidige handhavingsregimes, bijvoorbeeld in de internationale milieuverdragen, te zwak zijn. Sommige delegaties deden hierbij concrete voorstellen voor bijv. een soort WTO-beslechting op milieuterrein of zelfs een internationaal strafhof voor milieuzaken. Een aantal delegaties benadrukte het belang van publieke toegang tot milieu-informatie. De bepalingen uit het Aarhus verdrag, dat toeziet op toegang tot informatie en de rechter inzake milieu, zouden wereldwijd moeten gelden. De voorzitter van het sociaal comité van het Europees Parlement stelde in dit kader een Ombudsman voor toekomstige generaties voor.

Groene economie

Als inleiding op de discussie over de afspraken die in Rio bereikt kunnen worden over de groene economie, gaf Eurcommissaris van milieu Potocnik een toelichting op de stand van zaken bij de voorbereiding van de Rio top. De wereld staat volgens de commissaris voor de grote uitdaging om de groeiende vraag naar en het verschromelende aanbod van mondiale hulpbronnen richting 2050 met elkaar in balans te brengen. De EU zet in op overeenstemming in Rio over een mondiale routekaart voor een groene economie, gebaseerd op *resource efficiency*. De Milieuraad van maart heeft 5 velden benoemd waarop concrete doelen moeten worden afgesproken: energie, water, oceanen, landbeheer/ecosystemen en *resource efficiency* (met de nadruk op afval). De Raad heeft de Commissie gevraagd om vóór juni concrete doelen op deze terreinen uit te werken, die de EU vervolgens kan presenteren in Rio.

De EU staat voor de moeilijke taak om het concept van een groene economie uit te leggen aan de rest van de wereld. Er bestaat veel achterdocht bij ontwikkelingslanden, die afspraken over de groene economie zien als bijvoorbeeld een manier om hun ontwikkeling te beperken of nieuwe economische barrières op te leggen. Ook wordt het gezien als een concept dat te veel nadruk legt op de economische component van duurzame ontwikkeling, ten koste van sociale en milieu aspecten. Colombia en Guatemala hebben in reactie hierop Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) voorgesteld, die breder zijn dan alleen groene economie en die coherent moeten zijn met de Millennium Ontwikkelingsdoelen. De EU is met deze landen in gesprek om te kijken hoe de doelen van de groene economie hiermee in overeenstemming kunnen worden gebracht. Ook krijgt de EU steeds meer steun van Afrika. De commissaris benadrukte het belang van actieve coalitievorming met andere landen en van participatie van bedrijfsleven en NGO's in de aanloop naar de top.

In de interventies van de nationale parlementen en het EP klonk veelvuldig een oproep aan de EU om met één stem te spreken in Rio en actief te werken aan coalitievorming. Het optreden van de EU tijdens de VN-klimaattop in Durban werd daarbij als goed voorbeeld aangehaald. Uit de interventies bleek dat ook binnen de EU een verschillende invulling wordt gegeven aan het begrip groene economie. Nederland benadrukte de noodzaak van een gedeelde EU visie op de groene economie en van aandacht voor sociale instrumenten, naast juridische en financiële. Het Belgische federale parlement stelde vraagtekens bij het begrip groene economie en vond dit een verenging van het concept duurzame ontwikkeling. Verschillende delegaties noemden deelonderwerpen als water, landbouw en afval als prioriteiten voor vergroening van de economie. De noodzaak van praktische, uitvoerbare maatregelen en lokaal maatwerk werden benadrukt, evenals de noodzaak om binnen de EU het goede

voorbeeld te geven en zelf ook te werken aan de uitvoering van een stappenplan voor een Europese groene economie. Een aantal delegaties noemde het belang van nieuwe financieringsmogelijkheden voor vergroening, van het internaliseren van externe milieukosten en van het wegnemen van milieuschadelijke subsidies.

In de samenvatting door de dagvoorzitter, voorzitter Groote van de EP milieuc commissie, werd de rol van nationale parlementen in de voorbereiding en uitvoering van de Rio+20 afspraken onderstreept. Nationale parlementen hebben een belangrijke rol bij het bevorderen van bewustwording over duurzame ontwikkeling bij de Europese bevolking, bij het stimuleren van een ambitieuze inzet bij de nationale regeringen en vooral ook bij de implementatie van de afspraken na Rio. De commissaris benadrukte daarbij nog de cruciale rol van nationale parlementen in het Europees Semester van beleidscoördinatie, waarbij Lidstaten de aanbevelingen van de Europese Commissie op sociaal, economisch en milieu gebied dit voorjaar in nationale plannen dienen te implementeren. De Commissie verlangt daarbij van Lidstaten acties op het gebied van het uitfasen van milieuschadelijke subsidies en vergroening van belastingen.

De delegatie,
Van der Werf

De griffier van de delegatie,
Jonk